

Regering-BiZa 34475-VII (JV) Bijlage vraag 9: Overzicht activiteiten doe-democratie 2015

Onderstaand vindt u een overzicht van de activiteiten die BZK in 2015 heeft ontplooid om de doe-democratie te bevorderen. Ze zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Het faciliteren van nieuwe vormen van democratie

- Financiële ondersteuning van het G1000 platform. Dat heeft verschillende gemeenten gefaciliteerd in het organiseren van G1000-bijeenkomsten.
- Start van de Democratic Challenge, een programma gericht op lokaal experimenteren met nieuwe vormen van democratische participatie.

2. Het organiseren van netwerkbijeenkomsten en kennisverspreiding

- Het DOE OPEN festival op 18 mei 2015. Een dag lang verschillende bijeenkomsten voor vernieuwende lokale bestuurders, ambtenaren, maatschappelijk initiatiefnemers en burgers.
- Het Democratic Challenge festival op 5 oktober 2015 waar 400 bij de Nederlandse lokale democratie betrokkenen bijeenkwamen.
- Verschillende kennisbijeenkomsten rondom overheidsparticipatie voor burgemeester, wethouders, griffiers en gemeenteambtenaren. In deze trajecten leerden betrokkenen van elkaars ervaringen omtrent het faciliteren en stimuleren van burgerparticipatie.
- Organisatie van het leernetwerk 'Raadslid in de Doe-democratie', hetgeen ook tot een gelijknamige publicatie heeft geleid.
- Financiële ondersteuning van Pro Demos Huis voor Democratie en rechtstaat. Pro Demos verzorgt o.a. lesprogramma's (bijv. voor scholieren en overheden) over burgerparticipatie. Ook brengt het jaarlijks de monitor burgerparticipatie uit.
- Overheid Massive Open Online Course (MOOC) 'werken met maatschappelijk initiatief', een online collegereeks voor overheden waarin deskundigen ingaan op de dilemma's rondom maatschappelijk initiatief.

3. Onderzoek en publicaties

- Start van onderzoek van de Universiteit Leiden en Universiteit Utrecht naar de werking en meerwaarde van G1000en/burgertoppen. In 2016 is gepresenteerd: 'G1000 onderzoek - De realisatie van democratische waarden bij de G1000 in Groningen en burgertop in Amsterdam'.
- Onderzoek naar de Doe-democratie door DRIFT (onderdeel van de Erasmus Universiteit). Dit heeft geresulteerd in de publicatie 'Doe-democratie: niche, visie of hype'.
- Onderzoek laten uitvoeren naar de spanningen tussen de representatieve en participatieve democratie door de Universiteit van Humanistiek, resulterend in het boekwerk: 'Montesori-Democratie'.
- Publicatie '100x100' een verslag over burgerjournalisten die raadsvergaderingen bezoeken die gaan over het thema burgerparticipatie.
- Publicatie 'Een derde weg ter bevordering van burgerinitiatieven?' Een onderzoek van Crisislab.

4. Verbetering van de randvoorwaarden voor maatschappelijk initiatief

- Doorontwikkeling van het maatschappelijk aanbesteden. Er zijn verschillende handreikingen voor gemeenten ontwikkeld om hen beter in staat te stellen collectieven van burgers te betrekken in lokale aanbestedingsprocedures.
- Ondersteuning van voorlopers door actieve steun aan Werkplaats Maak de Buurt.
- Ontwikkeling van een informatieblad rondom aansprakelijkheid in de openbare ruimte.
- Onderzoek naar de succesfactoren van 'knooppunten voor maatschappelijk initiatief' door Greenwish. In maart 2015 is een trendanalyse gepubliceerd.
- Het experimentenprogramma 'Ruim op die Regels' is in 2015 voortgezet. Samen met elf maatschappelijke initiatieven en negen gemeenten wordt er in dit programma naar ruimte gezocht binnen bestaande regels en procedures. Op 6 juni 2016 vindt de slotbijeenkomst plaats.
- Ter bevordering van een innovatieve aanpak van maatschappelijke opgaven is in de Agenda Lokale Democratie van januari 2015 een Experimentenwet voor gemeenten aangekondigd. Het doel van het wetsvoorstel is een structurele basis te bieden voor gemeentelijke experimenten. Op 13 november jl. is een voortgangsrapport aan uw Kamer gezonden.